

(Блиц, 13.04.2009)

До прошле недеље око владиних послова и намера могло је само да се галами, од ове недеље може и да се - мери.

До уторка, када је обелодањен антикризни програм, Влада је оптуживана да импровизује и да помоћу маркетиншких трикова покушава да решава проблеме које доноси криза. Од уторка њихов пакет мера може бити подвргнут рационалној анализи.

То је први, на први поглед, урадио Војислав Коштуница. Већ на измаку те недеље затражио је ванредне изборе. Влада је, подржао га је Велимир Илић, неспособна. Друге странке нису баш поделиле ово Коштуничино одушевљење новим изборима.

Питање је колико је и Коштуница одушевљен том идејом, али као политичар „старог кова” он ритуално ради оно што се од њега очекује. Од тог захтева не може да има неку штету. Ни корист, говори сам себи кад се одмакне од микрофона.

На другом полу је Чедомир Јовановић. Крајем недеље најавио је да ће предложити Главном одбору ЛДП-а да подрже владин пакет мера под условом да буде појачан политичким активизмом ка бржем приступању европским интеграцијама и јасном вољом да и ми уђемо у НАТО. Од таквог става, рачуна Јовановић, може да има неку корист. А немам ни штету, говори сам себи кад се одмакне од микрофона.

Од почетка године премијери Литваније, Исланда и Мађарске платили су цену кризе. У Чешкој је на делу реконструкција кабинета у оквирима владајуће већине. Дубина кризе,

и околност да је стигла као неки цунами, политичке актере чини неспремним да изборним тркама решавају светски проблем број један.

Дуготрајне кризе, а ова ће по свему судећи бити таква, неминовно рекомпонују социјално ткање друштва. Аналитичари глобалних кретања ишчекују јунске изборе за европски парламент и прогнозирају значајне промене. У рубним европским подручјима, па и кад су део Европе, јачају ултранационалистичке странке. То је логичан одговор на новопостављени протекционизам већих и богатијих.

Помиње се бирократизација европске машинерије, губљење времена и енергије у напорима да обезбеди самоопстајање, а мањак заједничких политичких именитеља даје крила радикалним решењима.

Општи прагматизам развија се на уштрб принципа. Политичке странке, и леве и десне, губе се у лавиринту опште кризе. Србија је у том смислу већ у Европи и кључно питање евентуалних нових избора није баш јасно. Шта би грађани имали од промене власти?

Српске политичке странке, као и највећи део шире јавности, још не баратају политичким говором о кризи. Она се још разматра као нека врста економске непогоде, нешто дужи, плахи, летњи пљусак. Слабо се сагледавају структуралне промене у свету и настајање једне нове геополитичке игре између великих сила, или чак блокова сила, настајање нове моћи, нових савезништава и промене моралних начела у којима је грозна грамзивост замењена одурном себичношћу.

Не би требало прихватити аргумент да нам избори не требају зато што су скупи. Нити зато што се, како тврде истраживачи изборног мњења, ништа у опредељењу бирача није променило од прошлих избора. Још мање зато што неки, на трагу претходног, тврде да је то губитак времена.

Нови избори нам не требају зато што се нису појавили нови програми и нове идеје, ма шта о томе говориле српске Коштунице.